

Ewa Witkowska

Kolejna ikona z Olsztyna wróciła do domu

78

Ewa Witkowska – historyczka sztuki, kuratorka i koordynatorka wystaw, wieloletnia muzealniczka. Pracowała między innymi w Muzeum Narodowym w Warszawie, Muzeum POLIN i NIMOZ. Koordynowała takie wystawy, jak „Frank Stella i synagogi dawnej Polski” (POLIN, 2016), która została nagrodzona Sybillą za najlepszą wystawę sztuki, czy „Gdynia – Tel Awiw” (POLIN, 2019). Obecnie zatrudniona jako główny specjalista w MKiDN. Od 2021 roku kuratorka cyklu wystaw „Utracone/Odzyskane” realizowanego przez MKiDN i Narodowe Centrum Kultury w Galerii Kordegarda w Warszawie. Członkini Sekcji Polskiej Międzynarodowego Stowarzyszenia Krytyków Sztuki AICA.

W artykule *Na tropie ikon z Olsztyna. Historia zuchwałej kradzieży*, który ukazał się w numerze 1(104)–2(105)/2024 czasopisma „Cenne, Bezcenne, Utracone”, można zapoznać się okolicznościami zrabowania 29 cennych ikon ze zbiorów Muzeum Warmii i Mazur w Olsztynie w grudniu 1990 roku.

Dwie z tych ikon: ikona z przedstawieniem Archanioła Michała oraz ikona *Trzy Marie u grobu Chrystusa* zostały odzyskane dzięki działaniom Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego (MKiDN) i powróciły do Olsztyna – pierwsza w grudniu 2012 roku, druga zaś w marcu 2022.

W artykule wspominałam również, że resort kultury prowadzi działania zmierzające do odzyskania kolejnych dwóch ikon z Olsztyna.

Jedna z tych spraw niedawno zakończyła się sukcesem. 17 kwietnia 2025 roku w Muzeum Warmii i Mazur odbyło się uroczyste przekazanie trzeciej – już odzyskanej – ikony ze skradzionego zbioru 29 dzieł sztuki. Ta ikona to *Mandylion* – oblicze Chrystusa w nimbie krzyżowym, ukazane na tle białej chusty rozpiętej za dwa górne rogi. Dzieło to zostało rozpoznane w katalogu aukcji w Düsseldorfie w kwietniu 2023 roku. Dzięki rzetelnej dokumentacji muzealnej, pomocy i zaangażowaniu pracowników olsztyńskiego muzeum negocjacje prowadzone przez pracowników MKiDN zakończyły się sukcesem.

Na odzyskanie wciąż czeka 26 ikon skradzionych z Muzeum Warmii i Mazur.

Il. 1. Mandylion / Twarz Chrystusa na chuście, XVII/XVIII wiek, tempera na desce, 54 × 47 cm, nr karty w Krajowym wykazie: 192